

Borba protiv **DOPINGA**

Važne i najinteresantnije činjenice
iz WADA Vodiča za sportistu

SVJETSKA
ANTIDOPING
AGENCIJA
igraj istinski

Šta je WADA?

Svjetska antidoping agencija (WADA) je međunarodna nezavisna organizacija osnovana 1999. godine radi unaprjeđenja, koordinacije i nadzora borbe protiv dopinga u sportu u svim svojim oblicima.

WADA je koordinirala razvojem i daljom evolucijom Svjetskog antidoping kodeksa (Kodeks). U svojoj ulozi promovisanja, koordinacije i nadzora međunarodne borbe protiv dopinga, WADA je angažovana u mnogim ključnim aktivnostima, uključujući naučna i društveno-naučna istraživanja, edukaciju, servisne centre za sportiste, izgradnju kapaciteta za borbu protiv dopinga, sprovođenje i nadzor primjene Kodeksa. WADA nije agencija za testiranje.

Šta je Kodeks?

Kodeks je dokument koji obezbjeđuje da se primjenjuje ista regulativa vezano za borbu protiv dopinga u svim sportovima i svim državama svijeta.

WORLD
ANTI-DOPING
CODE

2009

Šta je DOPING?

Doping se definiše kao pojava jednog ili više sljedećih kršenja pravila borbe protiv dopinga:

- 1 Prisustvo** neke zabranjene supstance u uzorku uzetom od sportiste
- 2 Upotreba** ili pokušaj upotrebe zabranjene supstance ili metode
- 3 Odbijanje** podvrgavanju uzimanja uzorka nakon obavještenje
- 4 Propust** popunjavanja podataka o mjestu boravka i propušteni testovi
- 5 Nedozvoljeno miješanje** u bilo koji dio procesa kontrole dopinga
- 6 Posjedovanje** zabranjene supstance ili metode
- 7 Stavljanje u promet** zabranjenih supstanci ili metode
- 8 Propisivanje** ili pokušaj propisivanja zabranjene supstance ili metode sportisti

Spisak zabranjenih supstanci i metoda

Spisak se primjenjuje na sportiste tokom i van takmičenja. WADA godišnje ažurira Spisak i aktualna verzija postavljena je i na web Stranici Komisije za antidoping.

- Neodgovorna upotreba bilo kog lijeka, dodatka ishrani ili druge supstance ili metoda može ti uskratiti tvoje najbolje rezultate.
- Preporučuje se krajnji oprez u vezi upotrebe dodataka ishrani. Čak i „potpuno prirodni“ dodaci ishrani mogu sadržati neku zabranjenu supstancu.
- Prije uzimanja lijekova/dodataka ishrani uvijek treba konsultovati:
 - WADA spisak
 - Nacionalnu antidoping organizaciju/NADO – u Crnoj Gori Komisiju za antidoping / Međunarodnu sportsku federaciju (IF)
 - Farmaceuta ili ljekara

TUE

Prijavljujući se i dobijajući Izuzetak u terapijske svrhe (TUE) od tvoje Međunarodne sportske federacije (za sportiste na međunarodnom nivou) ili NADO (za sportiste na nacionalnom nivou), može ti biti dozvoljeno da uzmeš određene zabranjene lijekove radi specifičnih uslova.

Testiranje (doping kontrola)

Ukoliko se takmičiš na međunarodnom i/ili nacionalnom nivou, možeš imati testiranje urina i/ili krvi u bilo koje vrijeme, bilo gdje od strane tvoje Međunarodne sportske federacije, nacionalne organizacije za borbu protiv dopinga ili glavnog organizacionog odbora takmičenja. Specijalno obučeno i akreditovano osoblje obavlja sve testove.

Testiranje može biti sprovedeno tokom i van takmičenja.

Ali zašto ja?

- Možeš biti izabran tokom takmičenja metodom slučajnog izbora, pozicijom na kraju takmičenja ili ciljano izabran zbog nekog specifičnog razloga.
- Možeš biti testiran u bilo koje vrijeme van takmičenja i bez prethodne najave.
- Ukoliko si maloljetnik ili sportista OSI, možeš zahtijevati neznatne modifikacije u proceduri prikupljanja uzorka. Možeš razgovarati o tim modifikacijama sa doping kontrolorom u vrijeme testiranja.

Sve o MJESTU BORAVKA

Ukoliko si identifikovan u Registrovanoj bazi za testiranje, moraš pružiti aktualne i tačne podatke o mjestu boravka, uključujući:

- Kućnu adresu
- Raspored i mjesta treninga
- Raspored takmičenja
- Redovne lične aktivnosti poput odlaska na posao ili u školu

Dalje, moraš da tačno odrediš lokaciju i 60-minutni period u kojem svaki dan može biti zatraženo testiranje od tebe. Ukoliko nisi prisutan na određenoj lokaciji tokom navedenog perioda može se smatrati kao propušten test. Čak i ako nisi uključen u Registrovanu bazu podataka, od tebe se može zatražiti da obezbijediš slične informacije o mjestu boravka.

Olakšano
popunjavanje podataka
o mjestu boravka sa

ADAMS

Kao sportista, možeš ažurirati podatke o mjestu boravka uz pomoć WADA Sistema za vođenje i upravljanje u borbi protiv dopinga (ADAMS), gdje takođe imaš pristup korisnim informacijama i resursima.

Testiranje: 11 koraka doping kontrole

1. Izbor sportiste

Možeš biti izabran za doping kontrolu u bilo koje vrijeme i na bilo kom mjestu.

2. Obavještenje

Doping kontrolor (DCO) ili pratilac će te obavijestiti da si izabran i kratko ti opisati tvoja prava i odgovornosti.

3. Javljanje u stanicu za doping kontrolu

Odmah treba da se javiš u doping stanicu. DCO može dozvoliti da odgodiš testiranje – međutim samo u određenim okolnostima.

4. Oprema za prikupljanje uzorka

Daje ti se izbor pojedinačno zapečaćenih pakovanja opreme za prikupljanje uzorka.

5. Tvoj uzorak

Od tebe će se tražiti da obezbijediš uzorak u prisustvu DCO ili pratioca. Možda će se od tebe tražiti da dodatno obezbijediš uzorak krvi.

6. Količina urina

Minimum 90ml se zahtijeva za sve uzorke.

7. Podjela uzorka

Tvoj uzorak biće podijeljen u A i B bočicu.

8. Pečaćenje uzorka

Zapečatićeš uzorak A i B bočice u skladu sa instrukcijama DCO.

9. Mjerenje specifične težine

DCO će izmjeriti specifičnu težinu uzorka kako bi se osiguralo da nije razblažen za analizu.

10. Popunjavanje formulara za doping kontrolu

Imaš pravo da daš komentare u vezi sprovođenja sesije doping kontrole. Budi siguran da potvrdiš da su

svi podaci tačni, uključujući kodni broj uzorka. Dobićeš kopiju formulara.

11. Laboratorijski proces

Svi uzorci se šalju WADA akreditovanim laboratorijama.

Postupanje sa **REZULTATIMA**

Kazne za kršenje antidoping pravila mogu varirati od strogog ukora do doživotne zabrane. Period nemogućnosti takmičenja može varirati zavisno od vrste kršenja antidoping pravila, okolnosti individualnog slučaja, supstance i mogućeg ponavljanja kršenja antidoping pravila.

Kao sportista, imaš pravo da zahtijevaš analizu B uzorka. Imaš pravo na fer saslušanje i žalbu na bilo koju odluku u vezi pozitivnog testa ili kazne nametnute nakon kršenja antidoping pravila.

U slučaju bilo kakve razlike između ove informacije i Kodeksa Svjetske antidoping agencije, računa se Kodeks. Ova informacija je podložna izmjeni u bilo koje vrijeme. Uvijek provjeri sa svojom Međunarodnom sportskom federacijom, NADO ili nacionalnim savezom, posljednja ažurirana antidoping pravila.

Saznaj više na wada-ama.org